

Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter om utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet;

beslutade den 22 januari 2019.

Kunskaper, färdigheter och kompetenser

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet ska den studerande uppnå sådana kunskaper, färdigheter och kompetenser som anges nedan.

Kunskaper

Den studerande ska ha specialiserade kunskaper:

- om intellektuella, kognitiva och psykiska funktionsnedsättningar och vilka konsekvenser de får för den enskilde i vardagen,
- om kommunikationsmetoder inom funktionshinderområdet,
- om pedagogik inom funktionshinderområdet,
- om individanpassad stöd som bidrar till ökad livskvalitet för den en-skilde,
- om etik och professionellt förhållningssätt i arbete inom funktionshinderområdet,
- om författningar som reglerar funktionshinderområdet,
- i social dokumentation och
- om hälsans betydelse för den enskildes livskvalitet.

Färdigheter

Den studerande ska ha färdigheter i att:

- arbeta för den enskildes självbestämmanderätt,
- tillämpa individanpassade pedagogiska metoder som främjar självständighet och delaktighet,
- praktisera ett lågaffektivt bemötande,
- arbeta målstyrt i enlighet med upprättade planer för att säkerställa kvaliteten,
- bidra till att utveckla verksamheten utifrån kvalitet och evidensbaserad kunskap inom området,
- handleda andra inom arbetsområdet och
- ge en presentation på engelska i skrift och tal.

Kompetenser

Den studerande ska ha kompetenser för att:

- stödja den enskilde i kontakter med dennes nätverk för att främja dennes delaktighet och självständighet,
- tillämpa författningar och värdegrunder på ett etiskt försvarbart sätt i arbetet med den enskilde,
- stödja och vägleda andra i användandet av pedagogiska och kommunikativa metoder i syfte att främja den enskildes delaktighet och självständighet,
- självständigt tillägna sig ytterligare kunskaper och färdigheter för kontinuerligt lärande och professionell utveckling och reflektion inom arbetsområdet,
- ta fram en individuell plan i samråd med den enskilde genom användandet av kommunikationsstöd och ett pedagogiskt upplägg och
- planera, genomföra och följa upp arbetet inom arbetsområdet i syfte att främja ett etiskt förhållningssätt gentemot den enskilde och för att säkerställa att personalen tillsammans arbetar mot samma mål.

Kursernas benämning, antal yrkeshögskolepoäng, mål och innehåll

Praktisk juridik inom social omsorg

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar juridiken och de riktlinjer som styr stödpedagogens arbete. Vidare behandlar kursen hur författningar ska tolkas, fungerar i praktiken och vilka juridiska dilemman en stödpedagog kan ställas inför i sitt arbete.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om de författningar och riktlinjer som styr verksamheter inom funktionshinderområdet,
- färdigheter i att tolka vad de författningar och riktlinjer som styr verksamheter inom funktionshinderområdet innebär i praktiken och
- kompetens att tillämpa författningar och värdegrunder vid dokumentation och i arbetet med den enskilde.

Funktionsnedsättningar

25 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar funktionsnedsättningar och dess konsekvenser i vardagen för den enskilde så som begränsningar i socialt samspel och kommunikation, begränsande upprepade beteenden, koncentrationssvårigheter, kognitiva nedsättningar, bristande impulskontroll och inlärningssvårigheter.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- specialiserade kunskaper i intellektuella, kognitiva, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar samt vilka konsekvenser de får i den enskildes vardag,
- specialiserade kunskaper om kommunikationssvårigheter i samband med funktionsnedsättningar,
- specialiserade kunskaper om funktionsnedsättningar i kombination med missbruk och
- färdigheter i att bemöta personer med olika funktionsnedsättningar eller kombinationer av sådana på ett respektfullt sätt samt på den enskildes villkor och med hänsyn till den enskildes integritet.

Människan i utveckling

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar människans utveckling och hur stödet till den enskilde kan anpassas och förändras beroende på de olika faser i livet som den enskilde går igenom. Vidare behandlar kursen vilken betydelse hälsa, livsstil och kultur har för människans välbefinnande.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om människans utveckling fysiskt, psykiskt och socialt i olika faser i livet, från barn- till ålderdom,
- kunskaper om människans sexualitet,
- kunskaper om mångfald och integration ur individ-, grupp- och samhällsperspektiv,
- kunskaper om kulturens betydelse för individens utveckling,
- specialiserade kunskaper om salutogent förhållningsätt och begreppet ”KASAM”, som betecknar en känsla av sammanhang,
- kunskaper om hur den enskildes sociala nätverk påverkar dennes utveckling,
- kunskaper om kännetecken på våld eller annan utsatthet i nära relationer,
- färdigheter i att stödja den enskilde i olika utvecklingsskederna och faser i livet,
- färdigheter i att arbeta salutogent och utifrån den enskildes behov,
- färdigheter i att samverka med den enskildes nätverk,

MYHFS 2019:1

- färdigheter i att möta människor från olika kulturer med andra värde-ringar än de egna,
- färdigheter i att bidra till att skapa förståelse för kulturella skillnader och olika värderingar i verksamheten och
- kompetens att handleda andra till ett salutogent förhållningssätt.

Etik och professionellt förhållningssätt

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar professionella förhållningssätt gentemot den enskilde och dennes nätverk samt arbetssätt för att stärka den gemensamma värdegrunden i en verksamhet. Vidare ger kursen träning i att identifiera, reflektera över och analysera etiska dilemman.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om etiska teorier, modeller och begrepp,
- kunskaper om makt- och beroendeteorier,
- färdigheter i att praktisera ett etiskt försvarbart arbetssätt som främjar den enskildes rättigheter till självbestämmande och delaktighet,
- färdigheter i att identifiera och reflektera över etiska dilemman i yrkes-utövandet som stödpedagog,
- färdigheter i att identifiera makt- och beroendeförhållanden i den en-skildes vardag,
- färdigheter i att använda metoder och arbetssätt för att bidra till en gemensam värdegrund,
- kompetens att arbeta med och bemöta den enskilde på ett etiskt försvarbart och professionellt sätt och
- kompetens att handleda andra i att arbeta med och bemöta den enskilde på ett etiskt försvarbart och professionellt sätt genom att till exempel reflektera över etiska dilemman.

Kommunikation, välfärdsteknologi och kognitivt stöd

35 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar kommunikation och samspel inom funktionshinderområdet samt hur det är en förutsättning för delaktighet, inflytande och självbestämmande. Vidare behandlar kursen alternativ och kompletterande kommunikation, samtalsmetodik, digital kommunikation och betydelsen av kognitivt stöd. Kursen belyser också digitaliseringens möjligheter, utmaningar och dilemman.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- specialiserade kunskaper om kommunikationsstöd inom funktionshinderområdet så som alternativt kompletterande kommunikation och samtalsmetodik,
- kunskaper om tekniska hjälpmedel för inläring och kommunikation,

- kunskaper om välfärdsteknologi,
- färdigheter i att kommunicera med människor med olika funktionsnedsättningar,
- färdigheter i att kommunicera med hjälp av olika tekniska verktyg,
- färdigheter i att använda tekniska verktyg för inläring,
- färdigheter i att implementera välfärdsteknologi i verksamheten,
- kompetens för att utifrån den enskildes funktionsnedsättning välja och anpassa lämpligt kommunikationsstöd och
- kompetens för att vägleda andra i användandet av olika kommunikationssätt, såsom att ge kognitivt stöd för att främja kommunikation, delaktighet, självständighet och självbestämmande i vardagen.

Dokumentation och kvalitetssäkring

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar social dokumentation i syfte att säkerställa den enskildes rättigheter samt hur man arbetar utifrån beställning, uppdrag och genomförande av myndighetsbeslut.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- specialiserade kunskaper om dokumentation, behovsbedömning, be-slutsprocess och genomförandeplan utifrån den enskildes behov,
- färdigheter i dokumentation, uppföljning och utvärdering av insatser och aktiviteter för den enskilde,
- färdigheter i att arbeta utifrån beslut om bistånd,
- kompetenser att involvera den enskilde i upprättandet av en genomförandeplan och utvärdering av den och
- kompetens att kvalitetssäkra social dokumentation.

Pedagogiska teorier, metoder och arbetssätt

35 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar pedagogiska teorier, metoder, arbetssätt och redskap för att kunna utveckla arbetssätt och därmed påvisa förbättringsmöjligheter för verksamheten. Vidare behandlar kursen vägledande arbetssätt samt förmåga att tillämpa och stödja ett pedagogiskt förhållningssätt på individ-, grupp- och verksamhetsnivå i syfte att skapa ett lärande och engagerande arbetsklimat.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om evidensbaserade pedagogiska teorier och metoder inom stödpedagogiskt arbete,
- specialiserade kunskaper om specialpedagogiska arbetssätt,

MYHFS 2019:1

- färdigheter i att anpassa pedagogiska metoder och arbetssätt utifrån den enskildes behov,
- färdigheter i att tillämpa metoder för ett vägledande förhållningssätt, på såväl individ- som på gruppnivå,
- kompetenser för att reflektera över, och vid behov, omvärdera verksamhetens arbetsmetoder för att bidra till individuellt anpassade lösningar för den enskilde med hög kvalitet och
- kompetens för att handleda andra i ett pedagogiskt förhållningssätt.

Examensarbete

25 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar en fördjupning av innehållet i ett arbetsområde med anknytning till någon av kurserna Funktionsnedsättningar, Kommunikation, välfärdsteknologi och kognitivt stöd eller Pedagogiska teorier, metoder och arbetssätt.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper i evidensbaserat arbetssätt och forskningens betydelse för utvecklingsarbete,
- fördjupade kunskaper inom delar av utbildningens innehåll,
- färdigheter i att opponera på andras examensarbete och försvara sin egen,
- färdigheter i att göra en sammanfattning av examensarbetet på engelska i skrift och tal,
- kompetenser för att sammanställa, värdera och använda relevanta källor och tidigare resultat samt slutföra avgränsat projekt,
- kompetens för att bidra till kunskapsutveckling inom yrkesområdet och
- kompetens att självständigt tillägna sig ytterligare kunskaper och färdigheter för kontinuerligt lärande och professionell utveckling inom arbetsområdet,

Lärande i arbete

20 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Den studerande ska ges erfarenhet av yrket som stödpedagog samt tillfälle för reflektion och analys av arbetet.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- färdigheter i att självständigt planera, genomföra och utvärdera pedagogiska metoder för den enskilde i enighet med erhållna kunskaper från utbildningens teoretiska kurser,
- färdigheter i att reflektera över och analysera metoder och arbetssätt inom arbetsområdet,

MYHFS 2019:1

- färdigheter i att tillämpa evidensbaserade arbetsmetoder för kommunikation samt i användandet av välfärdsteknologi och kognitivt stöd inom funktionshinderområdet och kompetens att arbeta för kvalitetshöjande insatser i verksamheten.

Norstedts Juridik Elanders Sverige AB, 2019